

Szolnokon a legjobbak vetélkedtek...

A 900 éves Szolnokon rendezték meg október 9-től 12-ig a polgári védelem jubileumi verseny országos döntőjét. A döntővel párhuzamosan polgári védelmi jubileumi filmnapokat is tartottak és bemutatták a polgári védelem 25 éves fejlődését reprezentáló kiállítását.

Komárom megye polgári védelmi szervei és lakossága kitétek magukért a nevezetes rendezvénysorozat alkalmával. Számos helységről indult autóbussz, megteleve a verseny iránt érdeklődő közönséggel.

S hogy mit tapasztaltak a látogatók? Meleg vendégszeretettel fogadták őket mindenütt. A város nagyon készült a rendezvénysorozatra. A főútvonalon kiállították a jubileumi verseny díjait, a megyéket és a versengő alegységeket megillető gyönyörű vázákat. A megyei tanács székházában az országos polgári védelmi kiállítás gazdag anyaga várta a látogatókat. A Tallin Filmszínházban pedig a polgári védelmi jubileumi filmnapok keretében számos érdekes film szórakoztatta az érdeklődőket.

A megalakulásának 25 éves jubileumát ünneplő polgári védelem versenyzői nem kis feladatok elé kerültek. Szolnokon a legjobbak vetélkedtek egymással. Azok az alegységek, amelyek a megyei döntőkön a legjobbnak bizonyultak. Szolnokra eljutni tehát külön megtszertelésnek számított. Összesen 60 alegység versenyzett, Budapest és a 19 megye 3-3 csapata. Mindenhol három alegység versenyzői indultak: egy a műszaki-mentők, egy az egészségügyiek, egy pedig a vegyi védelmi képviselőiben. Komárom megyéből a Dorogi Szénbányák műszaki-mentő alegysége, a nyergesúj-

falui Magyar Viscosagyár vegyi védelmi alegysége és az Elektromos Mérőkészülékek Gyára esztergomi gyáregységének egészségügyi alegysége vett részt a nagy versenyen.

Az olvasót persze, elsősorban talán az érdekli, hogy milyen eredményességgel szerepeltek a „mi” lányaink és fiaink. Nos, meg kell mondanunk, nem sikerült szerepelni a gyönyörű vázákban, nem sikerült az első helyek egyikére sem bekerülni. Az alegységek és a versenyzők ugyan kitétek magukért, de egyelőre szép számmal akadnak náluk jobbakk.

Kun István, a Polgári Védelem Komárom megyei törzsparancsnoka így összegezte a jubileumi döntő tapasztalatait:

— Rendkívül rossz időjárási viszonyok között, kedvezőtlen terepen kellett megoldaniuk a versenyfeladatokat az alegységeknek. A mi versenyzőink magatartásán érződött a versenyvágy. Először dobogós helyben reménykedtek, a feladatok végrehajtásának közeled-

tével pedig némi indiszponáltság vett rajtuk erőt. Ezzel magyarázható, hogy lényegében valóságos tudásuk alatt szerepeltek. Olyan hibákat is elkövettek, amelyek csak a versenyvágy rovására írhatók. Kishitűsége azonban semmi ok. A döntőn olyan tanulságokat szereztek a versenyzők, amelyeket az egész megyei képzési tevékenységben nagyon jól lehet majd hasznosítani. — Baranya megye versenyző alegységei mind a három ágba a legjobbnak bizonyultak.

S mit tehet mindehhez hozzá a tudósító? Elsősorban azt: verseny volt ez, ha úgy tesszük harci torna, amin számos véletlen tényező befolyásolhatta az eredmények alakulását. Most voltak nálunk jobbak és nem szegényen. A polgári védelmi ismeretek alaposabb elsajátítása, begyakorlása, ahogy „katonakéknél” mondják, besúlykolása, a jövőben bizonyára meghozza a maga gazdag gyümölcsét. (dkl)

Az egészségügyiek elsősegélyben részesítik az óvóhelyről kimentett sebesülteket

Egyre szorosabb az együttműködés az Oroszlány környéki tsz-ek között

A KECSKÉDI, kömlödi, dadi, bokodi és oroszlányi termelőszövetkezetek tagságának az elhatározása, hogy a következő évet már egy nagy termelőszövetkezetté egyesülve kezdik, nem újdonság lapunk olvasói előtt, többször hírt adtunk róla. Erre a lépésre már a múlt év óta készültek, s ez a készülődés egyre átgondoltabbá, egyre tervszerűbbé vált. Az egyesülés közgyűlésén történt kimondása óta pedig a korábbinál is következetesebb lett egymás munkájának a segítése.

A búza betakarításában az öt közül már három termelőszövetkezet együttműködött. Most, a kukoricánál pedig már négyen fognak össze. Közülük ugyan három, egy bizonyos együttműködésre akkor is rákényszerült volna, ha külön-külön gazdaság maradt volna, mert a Bajai Kukorica-termelési Rendszerbe történő bekapcsolódásukkal a nagyértékű gépeket közösen vásárolták. A gazdaságok jelenlegi kooperációja azonban — éppen, mert a holnapjuk már közös — túlnó a BKR keretein.

A JÓVÓ iránti fokozott felelősség abban is megnyilvánul, hogy az őszi vetésterveket már együtt készítették és ebben érdekelt főagronómusok. Természetes, hogy ezúttal még alkalmazkodniuk kellett a meglévő vetésforgókhoz, táblakialakításokhoz. A kalászosok fajtáját azonban úgy választották meg, hogy a különböző érési időpont lehetővé tegye a folyamatos betakarítást.

Az 1976. január 1-től funkcionáló új tsz nemrég megválasztott vezetősége szeptember elején tartotta első ülését. Ezen kinevezte a felső szakvezetőket, akiknek feladatai szabta az 1976. évi terv október 30-ig történő elkészítését. December 15-re az egyesült tsz munkadíj-szabályzata majd december 31-re a belső szabályzata is kidolgozásra kerül. A középszintű vezetők

és az adminisztrációban foglalkoztatottak kiválasztására, kinevezésére is sor kerül még ebben az évben, hogy az esztendőtti kellő felkészüléssel kezdhessek el.

Figyelemre méltó az új vezetőségnek az a döntése, hogy az év végi leltárok készítésének munkájába bevonják a másik tsz-ek képviselőit is, így ez a leltár már átadási dokumentumként is figyelembe vehető. Mivel az Oroszlány környéki tsz-ekből az egyesülés folytán megyénk egyik legnagyobb közös gazdasága lesz, érthető az alapos megfontolás a szervezeti felépítés megválasztásában. A jelenlegi elhatározás szerint kombinált vezetési formát alkalmaznak: üzemszerű + ágazati irányítást. A három üzemszerű vezetője felel majd a területi munkaszervezésért. A szakmai irányítást a két főágazat

— a növénytermesztés és az állattenyésztés — vezetője fogja ellátni. A két főágazat mellett két másik, önálló ágazatot is létrehoznak, a gépesítést és a segédüzemet. Ezek felügyelete közvetlenül az elnökhelyettesre hárul majd.

MA MEG nem lehet eldönteni — s önmaguk sem állítják —, hogy a választott üzemszerű vezetőben a legmegfelelőbb a kitűzött célok megvalósításához. A gondos felkészülés ellenére is előadódhatnak váratlan helyzetek, nehézségek. Ha ezeken épp oly magabiztosan, oly körültekintően lesz úrrá a vezetőség és a szakvezetés, mint ahogyan az egyesülést előkészítette, nincs ok aggodalomra. Ezt a fűzőt is, mint számos másikat a megyében — siker koronázza. Szandi Anna

A mai falu mai asszonya

Két évtizede ismerem a 25 esztendő óta tardsobányai tanácslag Király Vendelné. Bejáratos lettem a családhoz. Szellem ropogós, pirosra sült, habfehér belű, ízletes házi kenyerekből, ettem remek térsztaiból sültjéből, izleltem borukat. Beszélgettem Királynéval, miközben ellátta házkörüli teendőit. Ezer jeltől, tényből győződhettem meg róla, hogy kitűnő háziasszony.

Barátságot kötöttem azóta elhunyt derék, munkát szerető férjével. Vendel bátyám ellenzéki volt. Mindig, mindenhol akkor berzenkedett, mikor lazassággal, kötelességgel, mulasztással találkozott. S jogot szerzett a bírálathoz, mert maga a legszorgalmasabb közé tartozott. A tardsobányai közös gazdasággal éppen a kezdeti hiányosságok miatt nem tudott megbarátkozni.

Tárgyalogabban mérlegelő felesége ebben a családi nézeteltérésben, messzebbre lá-

tott. Bírálta a hibákat, példát mutatott szorgalmával, hiszen még nyugdíjas korában is az elsők között látott munkához, csak hibátlanul dolgozott és az utolsók között tért haza. Otthon, baráti körben, vagy hivatalos fórumon — bár nem hallgatta el a lazasságot — hirdette, vallotta, saját példájával bizonyította: a közös gazdálkodás a parasztság felemelkedésének, a falu jólétének egyetlen útja.

Elvhűsége tisztelgetést váltott ki. A falubeliek ezért őt küldték annyi fontos tanácskozási-ra. Király Vendelné képviselői községét jóté, megyei plénumokon. A Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének országos tanácskozásán, nőkongresszusokon, a Hazafias Népfőnt, a béke-tanács legfelsőbb fórumain találkoztam vele. A falujában kialakult szlovák nemzetiségi viselet ünneplőjét hordta. Mi más vehetett volna fel, hiszen hétköznapokon is az ósók ha-

gyományainak megfelelő munkahelyen járt. Az országos fórumok résztvevői persze nem tudhatták ezt és azt hiték, csupán a hagyományokat ápoló, falusi asszony került közéjük. Király Vendelné felszólalásai, szünetekben folytatott beszélgetései azonban arról győzték meg mindenkit, hogy nemcsak a múlt tiszteletét hozza magával, hanem a mai, a változó falu asszonyának nagyon egyszerű, de igazsággal telített, reális gondolatait fogalmazza meg.

Büszke vagyok rá, hogy egyike lehet azoknak, akiket mindig szívesen látnak Tardsobányán, Királyék portáján. S most azt kívánom a jubiláló kedves tanácsagnak, egyben jómagamnak, hogy még sok-sok esztendőig ülhessek Király Vendelné asztalához, szelhessek kenyeréből, ehessék főttjéből, izelhessem borát, és hallgathassam kedves, okos szavát. —dc

Városnéző séta — tanácsstagokkal

A meghívó városnéző sétára — és a sarkon létesített ABC 660 ezer forintba került... De ez a felsorolás csak íze-lítő, mert nem lehet folytatni, hány millió forint sorsára bukkantak így rá a buszablakból a tanácsstagok. S nem is titkolták, hogy nem győznek csodálkozni.

Mert minderről tudunk ugyan — mondta el Torda Imre veterán tanácsstag —, de mindezt együtt látva, kiderült, milyen mérhetetlen sokat gazdagodott, változott pár év alatt is a város...

Milliók — a buszablakból

Városnéző sétára Tatabányán természetesen csak autóbusszal lehet elindulni a hatalmas távolságok miatt. Két panorámabusz állt a tanácslagok rendelkezésére — és, hova minden lényeges, fontos új létesítményt megismerjenek — az építési és közlekedési, valamint a tervezési vezetője, Csanádi Józsefné, illetve Szalontai Csaba az „idegenvezető” feladatára is vállalkozott.

Nagyon sok mondanivalójuk akadt — és ezt a tanács tagjai örömmel nyugtázták. Nem volt ugyanis egyetlen utca sem, amerre elhaladtak az autóbusszok, ahol ne változott volna valamit a környezet, ne épült volna kisebb-nagyobb új létesítmény, ne terveznének újabb épületeket. Csak ki kellett kanyarodni a Felszabadulás térről a Győri útra...

A vasúti hid szomszédságában az új munkásszállót építetett a MÁV — és ez a terület a vasút rekonstrukciója idején alaposan megváltozik majd. A Jubileum éterem is a IV. ötéves terv időszakában létesült — 16 millióba került.

Végigballag a busz az Almos vezér úton — máris a főter elején vagyunk. A szak-középsíkola ugyan korábban épült, de a továbbfejlesztési tervek újak. Az elképzelések szerint emeletráépítéssel, bővítéssel nagy középiskolai bázist lehet majd kialakítani itt. A Felszabadulás téri emlékmű is a jelenlegi tervidőszak első évében készült, és hamarosan még impozánsabbá válik a tér Vigh Tamás Lenin-szobrával.

A Killán-körtéren járunk. Itt „csak” minisztóde épült, barkácsbolt nyit és készül már a barkácsműhely is. A körtér és az M 1-es út között KRESZ-pálya épül és az egymillió költséget felét társadalmi munka biztosítja. A Már-tírok úttárolt látni az új Általános iskolákat. A IV-es iskola bővítése 13 millióba került — az idei tanévre készült el a város legújabb oktatási intézménye az V-ös iskola. Korszerű ABC-t nyitott ezen a területen a Csemege, és most épül egy étterem, egy üzletor — fodrászattal, húsbolttal, zöldségessele — és egy minisztóde, készer akkora kapacitással mint a Killán-körtéri.

Az egykori Alsógallán, a Tánácsics utcában korszerűsítették a közvilágítást — a Csaba utcánál az útkorrekció-

ra 1 millió forintot költöttek — és a sarkon létesített ABC 660 ezer forintba került...

De ez a felsorolás csak íze-lítő, mert nem lehet folytatni, hány millió forint sorsára bukkantak így rá a buszablakból a tanácsstagok. S nem is titkolták, hogy nem győznek csodálkozni.

Mert minderről tudunk ugyan — mondta el Torda Imre veterán tanácsstag —, de mindezt együtt látva, kiderült, milyen mérhetetlen sokat gazdagodott, változott pár év alatt is a város...

Mint a maketten

Fentről, a Turul-emlékműtől földrajzi terepasztalnak tűnt a lent elterülő táj, a város.

— Ugy gondoltuk — mondta tájékoztatója bevezetőjében Nagy István tanácselnök-he-lyettes, — nagyobb makett helyett eredetiben mutatjuk be a várost, hiszen innen minden városrész képe pontosan elének tárul...

S valóban, az óriás „makett” szemléletesen és látványosan mutatta, miként alakul, formálódik a város. A legszembe-tűnőbbben a Dózsa-kert képe változott meg. Az 1973—74-ben elkészült 1820 lakás jelentős része itt épült fel. S már a Dózsa György út elején is emeletes épületek sorakoznak... De beszédesen val-lanak Újváros fejlődéséről a háztetők is. Már csak egyetlen régi épületrészletet tetőszereket színezi feketére a ké-ményekből felszálló korom. A többi épületben távfűtésesek a lakások.

A tanácsstagok sok új információhoz is hozzájutottak a tájékoztatók során. Tovább folyik az újvárosi fő-épitése. A szálloda új kiviterezője a KOMEPI lett — az esztergomi Építőipari Szövetkezet helyett — és így várhatóan 1977-re el is készült. A posta átadási há-tárideje egészen közel került már — késik viszont az Új-város Óvárossal összekötő út építést — mert a régi kivite-lező abbahagyta a munkát, nem dolgozik Tatabányán. Itt is a KOMEPI segített a város-

nak, és vállalta a Károlyi úti csomópont elkészítését. Lényegében már csak ez van hátra a nagyszabású munkából. A mintegy két kilométeres út lényegesen javítja majd a közlekedés feltételeit a városban.

S azt is megtudták a tanács-tagok: változott a szőlőhegy beépítési terve — hétvégi há-zak, kiskertek számára hagy-ják meg az egész területet...

Rendkívül hasznos volt...

A városnéző séta során még vagy tíz „állomáson” körülnézhetek a tanácsstagok: így többek közt a Bányász körtéren, a Semmelweis úti KISZ-lakótelepen, a körcsár-nok építésénél, a Károlyi saroknál, megtekintették a kertvárosi II-es óvodát, a városi szennyvíztisztító berendezéseket, a Dózsa-kertet, az alakuló újvárosi főtérrel, az V-ös szomszédsági egység új épületeit...

— Huszonöt éve vagyok ta-nácsstag — de még ilyen éi-ményben nem volt részem — mondta Willand Jánosné, a VII-es telep egyik tanácssta-gja. — Mondtam is az elnök elvtársnak, nagyon jó ez a módszer.

— Régi tatabányai vagyok, 1929 óta élek itt — mondta Hildebrand Ferenc, aki ugyan-csak 25 éve tanácsstag. — Ugy- váletem, jól ismerem a várost, most mégis azt fedeztem fel, sok olyan új városrész van már, ahol bizony aligha igaz-zodnék el. Rendkívül tanu-lásos volt látni, hogy csak az utóbbi néhány évben is mi-lyen nagy volt itt a fejlődés. Mert a hétköznapi munka során sok újat nem veszünk észre, nem tudatosodik eléggé az emberekben, mi minden-nel lett szebb és gazdagabb a település, ahol élünk. De igyekszünk is továbbadni, amit látunk, tapasztalunk. Hogy a választókeretünk la-kói számára is tanulsággal szolgáljon.

Gombkötő Gábor

Védekezés a porveszély ellen

„Gravimetric” néven újfajta pormintavevő készüléket szerkesztettek angol kutatók, azok

számára, akik kézi szerszámokkal dolgoznak. A képen látható módon a hát-derék tájra

erősíthető kis készülékben egy szivattyú működik, amely szűrőbetéten át áramoltatja a munkás nyaka magasságában beszívott levegőt. A szűrőn összegyűlt napi vagy heti por-mennyiséget elemzésnek vetik alá, megállapítják az összeté-letét és azt, hogy eléri, vagy meghaladja-e a meg káros következmények nélkül belé-legezhető mértéket.

Jóllehet az emberi szervezet — az orr, a torok és a tüdő — szűrő, mosó és lektő „berende-zéseivel” révén természetes módon védekezik a levegő porátalma ellen, de egy bi-zyonyos határon túl és az 5 mikron átmérő alatti részecs-kék esetében már nem tud minden veszélyt távol tartani. Eppen ezért a levegőnek ipari porral való szennyezettségét, a porsemcsék összetételét, nagy-ságát és koncentrációját ellen-őrizni kell. Csak így lehet ide-jekorán megelőzni a mérgeze-séseket, a szilikózist, az azbesz-tózist vagy a tüdőrákot.

Sok országban a por-koncent-ráció küszöbértékére ma már törvényes előírások vannak.

Tatai tükör — 1. sz.

A városi tanács gondozásá-ban látott napvilágot a Tatai tükör első száma. Izléses kö-nötben, a huszonegy oldalon jól elhelyezett, változatos tematikájú anyagokkal és sike-rült fotókkal jelent meg a ki-advány, amely a városi tanács lapja. Beköszöntőjében Molnár József, a városi pártbizottság első titkára így fogalmazta meg a kiadvány célját: „Úgy íté-ljük meg, hogy a város, a város környéki községek terü-létén jelentkező gondok, fel-adatok megoldása még ered-ményesebb lesz, ha a tanácsok

és a lakosság kapcsolatát még magasabb szintre emeljük.”

Az írások sokféle kérdést érintenek. Szó esik a közigaz-gatás és az emberek viszonyá-ról, olvashatjuk egy Állami-díjas munkásszövegéről, az aratás eredményeiről, a Kál-vária-domb természeti kincséiről, a kórház történetéről, a gimnáziumról, amely Pro Tata díjat kapott, az újjászülött városközpontról s még számos érdekes, közérdeklődésre szá-mot tartó témáról. A jogi ta-nácsadó építési ügyekkel fog-lalkozik.